

WIJ
metelkaar

Inhoud

Voorwoord	4	17	Leerlus; Samenleving
NAD	6	18	Leerlus; Verbinding
De wereld is veranderd	9	20	Nivelleer indekmechanismen
Horizontaal organiseren	11	23	Faciliteer improvisatietalent
Verleg de focus van problemen naar perspectief	13	24	Talent laten groeien
Leerlus; Individueel	14	27	Continue leren en verbeteren
Leerlus; Organisatie	15	28	EQ & passie
Leerlus; Netwerk	16	30	Colofon

Voorwoord

In onze door snelle informatiedeling veranderende wereld, wordt veiligheid steeds belangrijker voor onze economie. Innovatie en het scheppen van banen zijn daarbij essentiële ingrediënten. Vanuit hun aanjagende, organiserende en coördinerende rol heeft het nationale veiligheidscluster The Hague Security Delta (HSD) daarom de Nationale Innovatieagenda voor Veiligheid (NIAV) opgesteld. Deze innovatieagenda verbindt de triple helix; overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen. Zij ondersteunen daarmee de ambities in het Regeerakkoord met betrekking tot onderwijs, innovatie, veiligheid en economie.

Een enthousiaste werkgroep van de NIAV, met vertegenwoordigers uit de overheid,

bedrijfsleven en kennisinstellingen, hebben gezamenlijk hard gewerkt aan het ontwikkelen van nieuwe inzichten op onderwerpen uit deze innovatieagenda. Veiligheid is steeds meer een vraagstuk waarbij samenwerken in netwerken en systemen centraal staat. Spierpunt 2 van de NIAV 'leren van incidenten en oefeningen' gaat hier op in en zoekt naar manieren om in de praktijk binnen het netwerk beter met elkaar te leren.

Dit boekje is geschreven en getekend, als een bloemlezing. Het geeft de essentie weer van inzichten uit plenaire bijeenkomsten, kleine werksessies en individuele gesprekken over dit onderwerp. Het resultaat bevat handvatten voor een

nieuwe wijze van anders denken. Als we leren om beter te leren dan blijven we niet dezelfde fouten maken, bekijken innovaties beter en kunnen we ook de publiek-private samenwerking verbeteren.

De menselijke maat, leren van elkaar en in de praktijk, collegialiteit en bovenal het voor elkaar opkomen en elkaar behoeden voor fouten zijn de belangrijkste uitkomsten.

Als werkgroep wensen wij u veel leesplezier, inspiratie en blijvende nieuwsgierigheid naar de werkwijze van uw collega's bij andere veiligheidsdiensten, burgers, bedrijfsleven en maatschappij toe.

Werkgroep spierpunt 2 van de NIAV

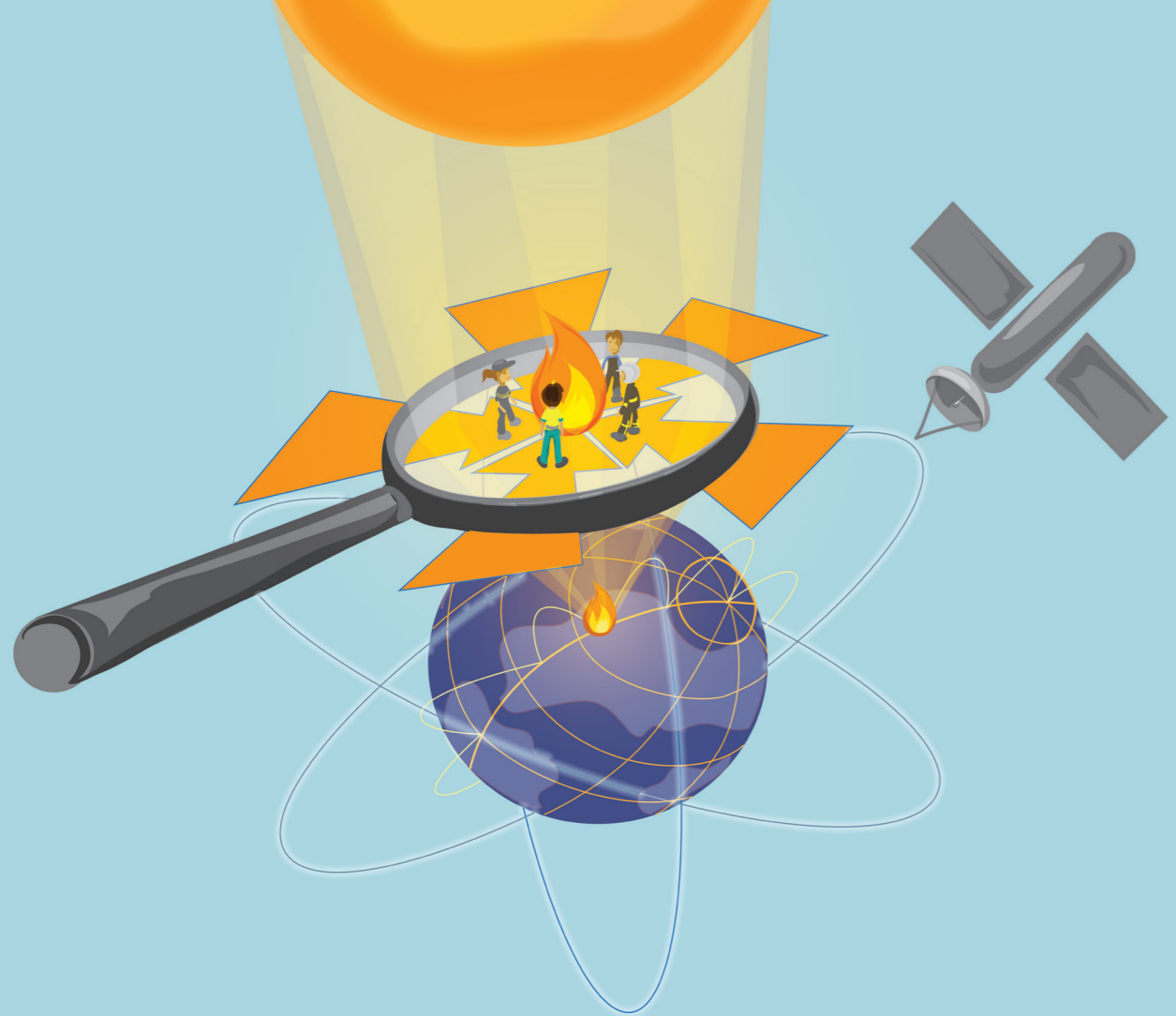
NAD

'Het' Nieuwe Anders Denken

Veiligheidspartijen zijn veel meer met elkaar gaan samenwerken. Veiligheid is een vraagstuk waaraan ook burgers en bedrijven deelnemen. Hierbij hoort een bijpassende leer- en verbetermethodiek om te kunnen leren van incidenten waar de verschillende veiligheidspartijen bij betrokken zijn. Dit zorgt voor een

betere samenwerking waarbij gelijkheid, wederzijdse betrokkenheid en delen van kennis en kunde centraal staat. Leren van elkaar heeft een toegevoegde waarde bij de mens en de organisatie. Dit betekent een andere mindset bij de organisatie ondersteunt door technologische ontwikkelingen.

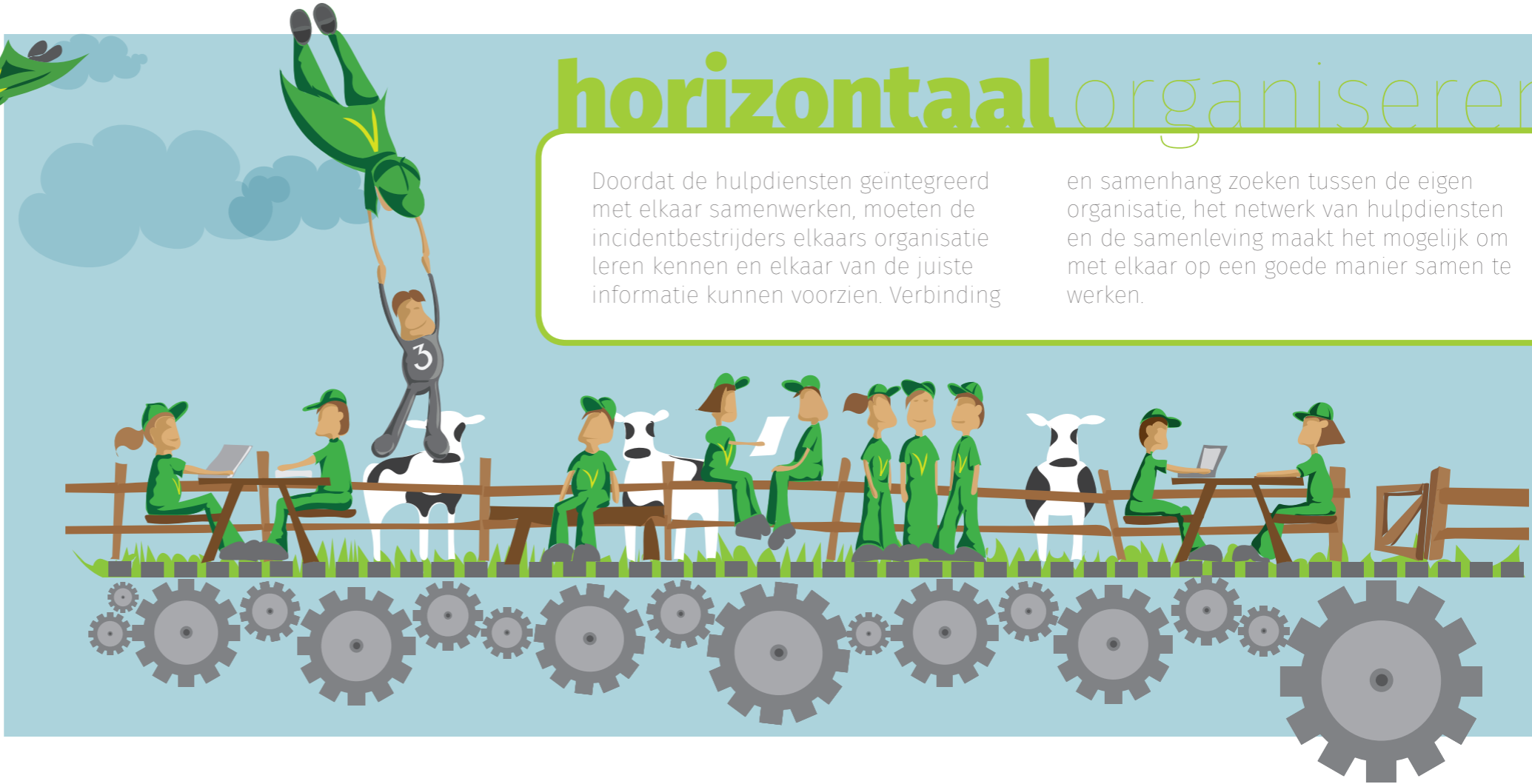

De wereld is veranderd mede door ICT, **informatisering** en social media.

De samenleving verandert. De snelheid en gemak waarmee we communiceren en informatie delen, noodzaakt tot nieuwe manieren van organiseren, samenwerken en leren. Hulpdiensten hebben allemaal hetzelfde doel: Het incident gezamenlijk bestrijden, wel vanuit verschillende disciplines. In deze veranderende

samenleving worden ook burgers en bedrijven voorzien van informatie en de hulpdiensten ontvangen van hen relevante informatie. Zo wordt zowel binnen het incident als daarbuiten helder hoe het wordt beleefd en ervaren.

horizontaal organiseren

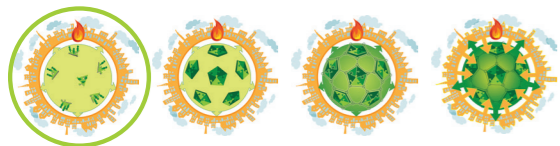
Doordat de hulpdiensten geïntegreerd met elkaar samenwerken, moeten de incidentbestrijders elkaars organisatie leren kennen en elkaar van de juiste informatie kunnen voorzien. Verbinding en samenhang zoeken tussen de eigen organisatie, het netwerk van hulpdiensten en de samenleving maakt het mogelijk om met elkaar op een goede manier samen te werken.

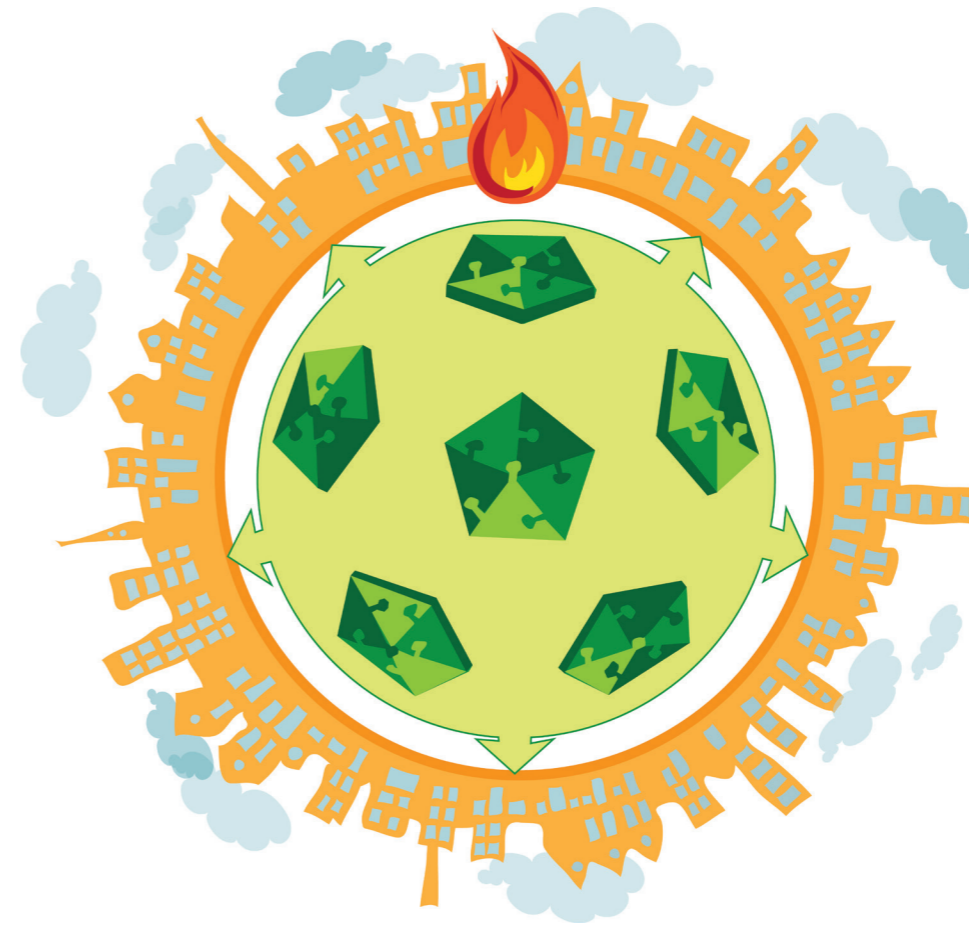
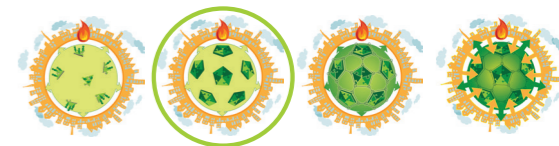
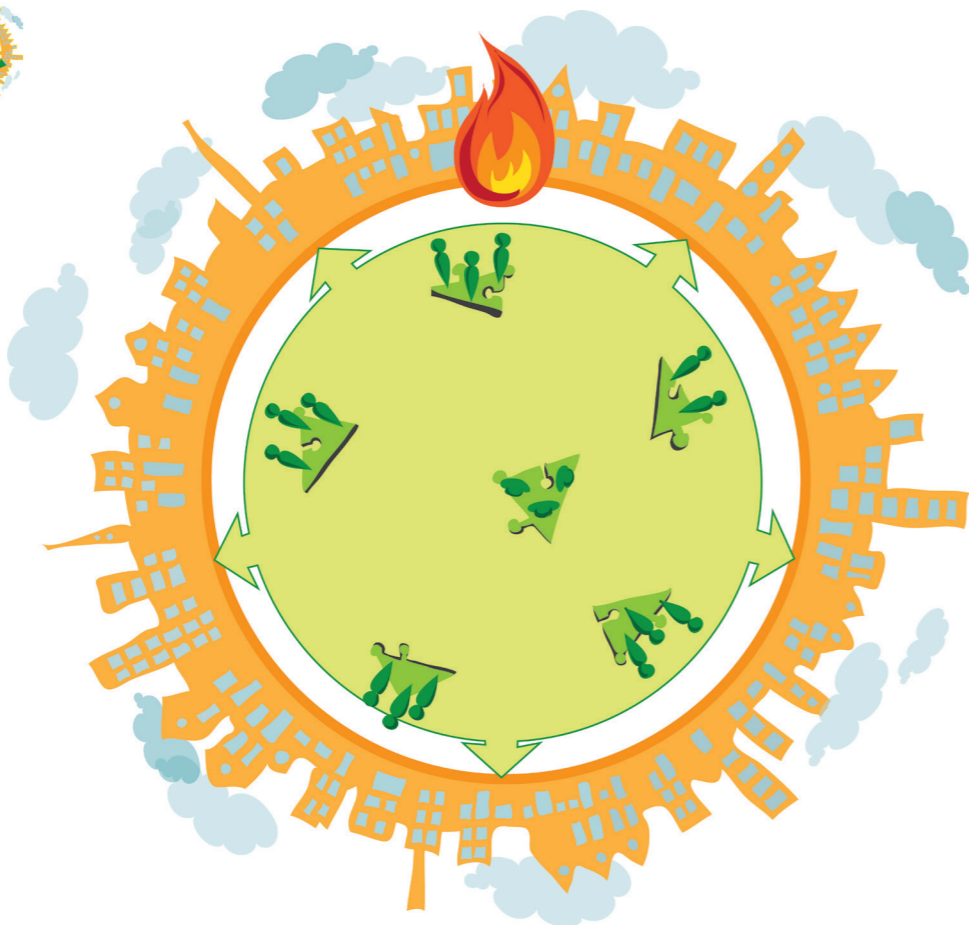
Verleg de **focus** van problemen naar **perspectief**

Leren dient ruimte te bieden om anders te denken. Leren omdat je het wilt op basis van nieuwsgierigheid. Een aanpak waarbij mensen samen onderzoeken wat er werkt in plaats van wat er verkeerd gaat. Dit verlegt de focus van problemen naar perspectief met verantwoordelijkheid nemen, eigenaarschap en samenwerking. In een opbouwende en open aanpak levert dit creativiteit, betrokkenheid, acties en

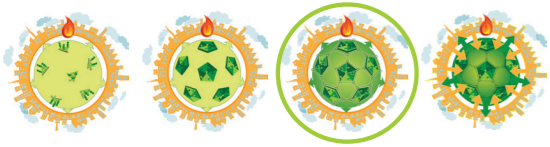
initiatieven op. Het nodigt mensen uit om vanuit gelijkwaardigheid en wederzijdse betrokkenheid verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen toekomst en om aanspreekbaar te zijn op hun persoonlijke bijdrage daaraan. Een gunnend perspectief helpt om te delen en om elkaar de helpende hand te bieden voor een resultaat dat maatgevend wordt voor operationele inzet.

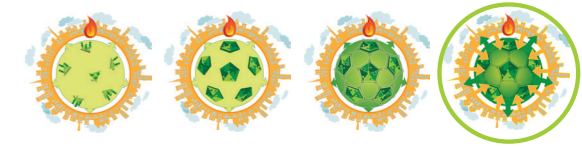
- ✓ mono / multi / taak
 - a. Omgeving
 - b. Taak
 - c. Situatie
- ✓ EQ / kameraadschap
- ✓ Veilige omgeving
- ✓ Evaluatie / analyse / implementatie

- ✓ Keten / netwerk bewustzijn
- ✓ Timing relevante info t.o.v. verwachte situaties
- ✓ Cultuur / Kameraadschap
- ✓ Scheiding vertrouwelijke info
- ✓ Doctrines / werkwijze / inzet / protocollen

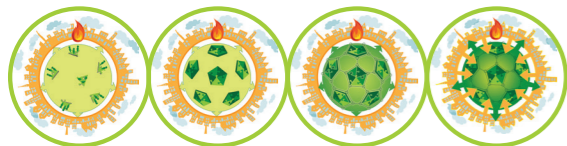

- ✓ Bewust van de keten vanuit jouw positie (eigen / andere organisatie)
- ✓ Inzicht in andere organisaties
- ✓ Leren faciliteren en samenwerken

- ✓ Transparantie
- ✓ Participatie
- ✓ Zelforganisatie (coöperatie)
- ✓ Nazorg

Leren doe je in verschillende situaties en binnen het netwerk van veel verschillende organisaties. Positief leren vanuit een beleving maakt het vanzelfsprekend om de helpende hand te bieden aan iemand anders. Dat kan een directe

collega zijn, een collega uit het netwerk of de samenleving. Vanuit het positieve leren kunnen we toekomstige incidenten vanuit gelijkwaardigheid en wederzijdse betrokkenheid samen als hulpdiensten, met bedrijven en burgers het hoofd bieden.

n i v e l l e e r
i n d e k m e c h a n i s m e n
g e b r u i k
nieuwsgierigheid,
e m p a t h i s c h ,
c o ö p e r a t i e v e i n z e t
e n **betrokkenheid**

Dit levert motivatie op. Hierbij gaat het niet alleen om hoe je kunt handelen, maar vooral kijken of je samen een betere en effectievere manier van handelen en optreden kunt ontwikkelen.

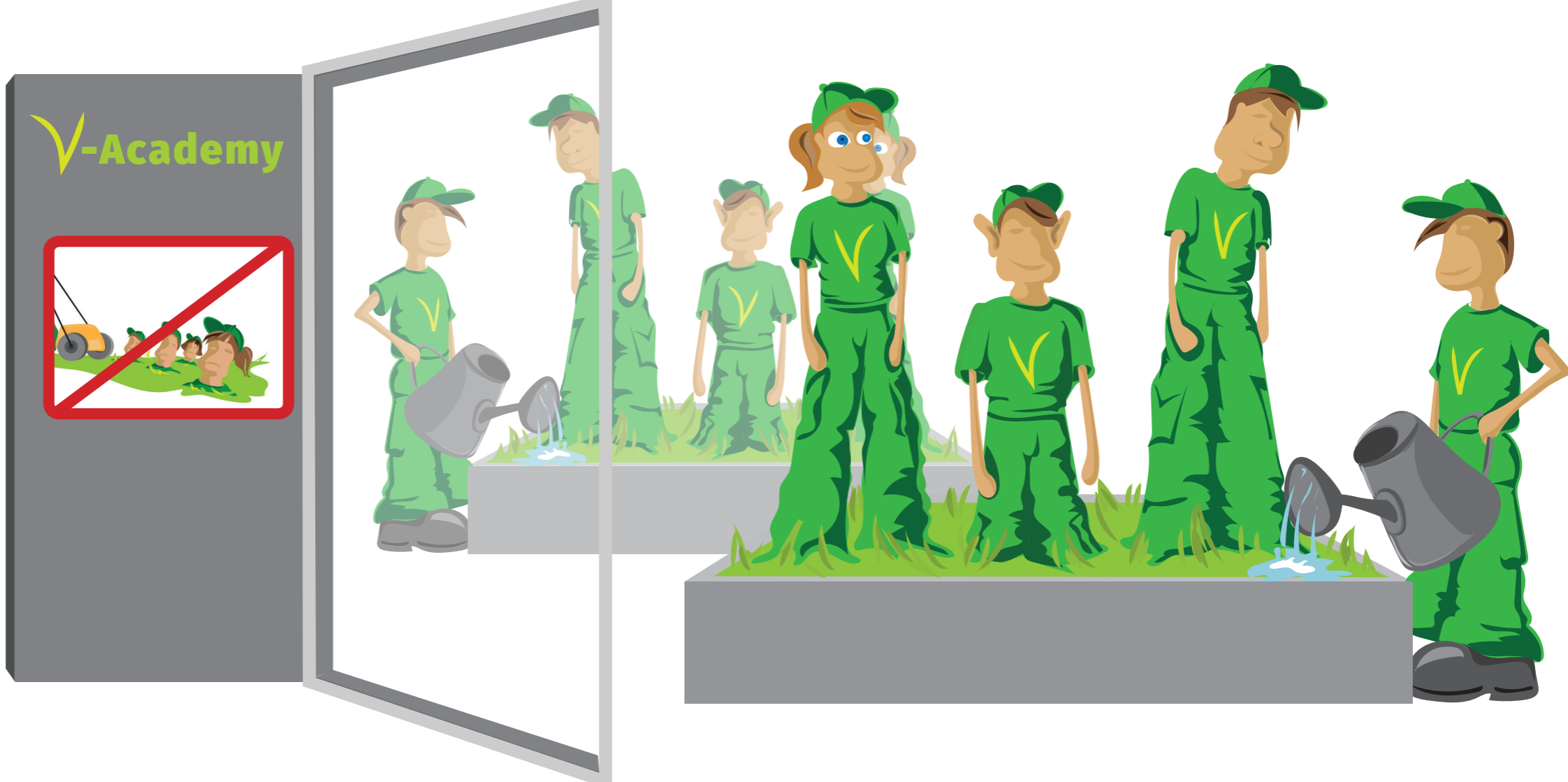
Leren om met elkaar samen te werken in onbekende crisissituaties is zeker niet makkelijk. Toch geeft een crisis ook vele positieve aanknopingspunten. Crisisorganisaties dienen flexibel en doelgericht te zijn. Belemmeringen gaan dan opzij. Een goed opgeleide professional weet om te gaan met een situatie omdat hij daarop voorbereid is. Hij is getraind in drills & skills maar beschikt tegelijkertijd over voldoende improvisatietalent om in te spelen en aan te passen op de specifieke elementen van de situatie waarin hij zich bevindt om tot een passende oplossing te komen.

Faciliteer **improvisatietalent**

Talent laten groeien

Talent laten groeien en elkaar helpen door van elkaar te leren leidt tot een verbetering van processen. Evalueren vanuit waardering voor elkaar, met nadruk op wat goed ging en waar ruimte is voor verbetering, zorgt ervoor dat er veel meer lessen opgehaald kunnen worden.

In de huidige netwerksamenleving succesvol evalueren vraagt om een cultuur van continu verbeteren en leren. Het gebruik van de leerlussen zorgt voor een continue update voor jezelf, de eigen organisatie, het netwerk en de maatschappij. Niet vastgelegd in een procesbeschrijving, maar laten ontstaan

door gezamenlijke beleving en vooral door ervan te genieten. Genieten kost geen energie en is een privilege. Vanuit continue nieuwsgierig zijn en vanuit beleving leren en verbeteren. Met als belangrijke steunpilaren: voor elkaar opkomen en elkaar behoeden voor een blunder!

Continu **leren** & **verbeteren**

Leren en verbeteren zit in de ideale situatie in de genen van de hele organisatie en van alle medewerkers. Een hiërarchische verhouding gebaseerd op gezag creëert EQ, passie en respect. Gebruik makend van een natuurlijk proces als een zelf oplaadbare batterij zonder spanningsverlies. Een cultuur waarin de originele mens centraal staat met respect voor de ander. Het gezamenlijk achterliggende doel is immers de burgers en samenleving zo snel mogelijk te helpen zodat ze gemakkelijker en sneller kunnen herstellen en hun natuurlijke rol weer op kunnen pakken.

EQ & passie

Colofon

Dit is een uitgave van Stichting Innovative Power

Eerste druk 2016

Productie: Jan Kragt

Illustraties: Petra Jongeneel

Tekst: Werkgroep van Speerpunt 2 van de Nationale Innovatie Agenda voor Veiligheid

Redactie: Ellen Bos

Vormgeving: PhiProducties

Druk: Dukreuk bv

© 2016 Stichting Innovative Power

www.InnovativePower.nl

INNOVATIVE
POWER

Dit boekwerk is gebaseerd op inzichten die zijn verkregen door de werkgroep van speerpunt 2 leren van incidenten en oefeningen van de Nationale Innovatie Agenda voor Veiligheid opgesteld door The Hague Security Delta. Gefaciliteerd door HSD hebben vertegenwoordigers uit overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen gezamenlijk gewerkt aan het verkrijgen van deze inzichten. Dit gebeurde met veel enthousiasme tijdens plenaire bijeenkomsten, kleine werksessies en individuele gesprekken. Zonder al deze bijdragen, waarvoor veel dank, had dit niet tot stand kunnen komen.

Den Haag, 2016

Betrokken organisaties: VeiligheidsRegio Haaglanden, Gemeente Den Haag, Erasmus Universiteit, Koninklijke Marechaussee, RIVM, HCSS, Nationale Politie, GHOR Twente, DITSS, Caesar Tender, TNO

INNOVATIVE POWER

ISBN 978-94-91447-25-9

9 789491 447259 >